

אנשים

האחים זילברט בע"מ

מה המשותף בין סרטים כמו זוהר בדשא, שמופ, אדומים, תינוקה של רוזמארי, הבורג וציניטאנו? ומה המשותף בין סרטים כמו קן הקוקיה, התפוצצות, קרמר נגד קרמר וגורקי פארק? ושאלה שלישית בחידון, מה המשותף בין הקבוצה הראשונה של הסרטים והקבוצה השנייה? מי שקורא בקפדנות את השמות המתנוססים ברשימת הכותרות הפותחת ו/או סוגרת הללו, בלא יצא מן הכלל, מופיע השם זילברט. בקבוצה הראשונה, השם המלא הוא ריצ'ארד זילברט, בקבוצה השנייה, פול זילברט. בשני המקרים מדובר בהנחת התיאור והעיצוב הסרט, ושני הוילברטים הללו הם אחים. לא סתם אחים, אלא תאומים, שהכור בהם, ריצ'ארד (דיק,

לנין מצווייר על קיר בגורקי פארק תיפאורה בחוף

לידירדיו) נולד 45 רקות לפני אחיו, ומשום כך מרגיש עד היום כראש המישפחה. הצמר הזה נחשב היום בעולם הסרטים האמריקאי, להימור הבטוח ביותר כאשר רוצים תיפאורה אמינה, מרשימה ואפקטיבית. ולא חשוב, כעצם, כמי מבין השניים בוחרים. כך למשל, כאשר דיק זילברט היה עסוק בסרט מסויים, ולא יכול היה להתפנות כדי להכין את התיפאורה להשמייים יכולים לרכות - למרות פניותיו של הכוכבימאימפיק וארן בייטי, שעשה עימו קודם לכן חמישה סרטים אחרים - הופנה בייטי לאח פול. ואכן, עבודתו של פול היתה מוצלחת כל-כך, שהיא זכתה אותו כפרס אוסקר.

תפאורה מזווייפת. דיק ופול הם בניו של חייט יהודי מברוקלין, וסבלו לא מעט כילדותם מן העוברה שהאם היתה גאה מדי בדמיון המרדנים ביניהם. היא הליכשה אותם בכגרים זהים, להלכה עימם בגאון כאילו הראתה לכל העולם מה הצליחה לעשות, אבל ראה שהם יהיו קרובים לחוגים בעלי נטיות אמנותיות. תחילה, רצו שניהם בקאריירה כציירים, מאוחר יותר התחילו לצבוע תיפאורות ואחר-כך גם לבנות אותן. בתחילת שנות ה-50 התחילו לעבוד בסרטים, ובשניים מהם, בייבי דול ואלליל ההמונים - שניהם של איליה קאזנו (שהירבה לחפש לעצמו עוזרים מנייריורק) - הם אפילו עבדו יחד. היתה זו עדיין תקופה של אתגרים, כאשר בכל סרט למדו משהו חדש, במיוחד כשדיק מצא את עצמו מדי יום ניצב בפני אתגר אחר, למשל בסרט כמו האיש הלא נכון של היצ'קוק, שבו נדרש להכין תיפאורה מזווייפת לחלוטין שתיראה ריאליסטית עד לפרט הקטן ביותר שבה. מאז נותר גם כן, וגם באחיו, השיגעון הפרפקציוניסטי לכרוק את הפרטים הקטנים ביותר בתוך כל תיפאורה ולהבטיח את אמינותה.

כדי שהקאריירות שלהם לא יתבלבלו יתר על המידה, מתגורר דיק בהוליווד ואילו פול ממשיך לחיות בנייריורק, זאת אחרי שנטל לעצמו פסקיזמן של עשר שנים, שבהן נע וגר על פני

העולם (בין השאר חי כמשך זמן מסויים עם השחקנית היוונית אירן פאפאס).

משום כך נהוג לראות בדיק את האיש הקרוב יותר לקולנוע, מה עוד שהיה בתקופה מסויימת מנהל ההפקות של פאראמונט, עד שעולם העסקים היה לו לטורח. פול, לעומתו, הוא כאילו האמנותי יותר, ועוסק בין השאר גם בהנחת תיפאורות לאופרה של ניריורק. למען האמת, מודים השניים שאין ביניהם הבדלים מהותיים, פרט אולי לחוגים החברתיים שבהם הם מסתובבים. דיק שייך לחברת מנהלי האולפנים של החוף המערבי. פול נמנה יותר עם חברת האמנים של החוף המזרחי.

תעסוקה אינה חסרה לאף אחד מהם. פול סיים לאחרונה את עבודתו על הפקה גדולה בשם האפיפיר מגריניץ' וילג' ואילו דיק גומר את אחד הסרטים היקרים ביותר של השנה, מועדון הכותנה של פרנסיס פורד קופולה. נראה שאחד מן השניים (כנראה דיק) יוזמן עליידי וארן בייטי להכין את התיפאורה לסרטו הבא, דיק טרייסי.

ואם לא די בכל הוילברטים האלה על המסך, הרי צריך להוסיף שרעייתו לשעבר של דיק, אנתאה, שהיתה פעם מעצבת תלבושות בסרטים, היא כיום מנהלת חברת ההפקה של השחקנית גולדי הון. וגם זה עוד לא הסוף. לדיק יש שלושה ילדים, לפול יש אחד, לכן מתקבל מאוד על הרעת שבקרוב נשמע על עוד כמה זילברטים שעובדים בסרטים.

סרטים

גחלים רועמות

שישה ימים בשבוע עובדים בשביל הגרמנים. כיום השביעי מתפללים בשביל כנות הברית. אימרה זו, שהיתה שגורה בשווייץ, עוברת כחוט השני, לכל אורך סרט חדש בשם גחלים, שמחריף את כיתבי האישום שנערמו כנגד ארץ האלפים קודם לכן, למשל בספינה מלאה. בעוד שהסרט של אימרהוף, שהוצג בישראל לפני כשנתיים,

אחים-תאומים תפאורנים דיק ופול זילברט בני החייט מברוקלין

לשווייץ כעיתונאית, המסקרת אירועים בינלאומיים, פוגשת שוב את אנדרס קורב, שירש בינתיים את רכוש אביו.

ביקורת חריפה. פער הזמן צריך להוכיח שאותה הצביעות המתחסרת ששלטה בחלק מסויים של ההנהגה הכלכלית השווייצית ושלוחותיה הפוליטיות, שרירה וקיימת גם היום, שום דבר לא השתנה, ומשום כך, אותם יחסי קירבה שיכלו אולי להתרדם בין שני ילדים, לפני 40 שנה, הם בלתיאפשריים היום, בין שני מבוגרים המבינים היטב מה מתרחש סביבם.

הבימאי תומאס קרפר עשה עד היום סרטים אישיים ורלי תקציב, אבל בעלי יוקרה רבה, כמו מותו של מנהל קרקס הפרעושים או העוזר - שני סרטים שהביעו ביקורת חריפה וקיצונית על המבנה והמוסר של החברה השווייצית בכלל - או סרט אחר, אלזירה או היבשת החדשה, שבו השתמש בכני שווייץ של היום, כדי להמחיש את עימות השקפות העולם שבין וולטר ורוסו, שני פילוסופים שמצאו מיפלט בשווייץ לפני יותר ממאתיים שנה. לצורך הסרט החדש פנה לשותפים גרמניים, כדי לעזור במימון ההסרטה, שצריכה היתה להיות יקרה יותר מכל הבחינות. **שורד מייני.** אכן, קרפר התכוון לשחזר לא רק את התקופה, אלא גם את אורח-החיים המפואר של בעלי האמצעים, התעשיינים הגדולים, וכל התנאים החברתיים שבהם היו נתונים. אותה החווילה המפוארת שבמרכז הסרט, בית מישפחת קורב, היא בעיניי סימלית לחלק גדול משווייץ

מיטבחו של וורן בייטי באדומים תיפאורה בפנים

עסק באנשים אלמוניים ובמצב כללי של דברים, הרי הסרט החדש שהוצג בפסטיבלים של ונציה וברלין תחת דגל שווייצרי, מדבר בצורה מפורשת יותר על תופעות אשר אפשר, בקלות רבה, לנחש מי האחראים הישירים והאישיים להן.

במרכז העלילה מישפחת תעשיינים גדולה. פרנסואה קורב, בעל מיפעלי מתכת גדולים, עובד, כלשון האימרה המצוטטת, כל השבוע כדי לייצר נשק עבור הגרמנים, כמילחמת העולם השנייה, אבל הוא דואג שלא להוות את עצמו מעבר לגבול הטעם הטוב עם המדיניות הנאצית, ומפעם לפעם ממלא אפילו איזו הומנה קטנה למערב.

סיפורם של קורב ובני מישפחתו מוצג בסרט, בשני זמנים שונים. עיקרו מתרחש בזמן מילחמת-העולם השנייה, כאשר בני הבורגנות הגבוהה של שווייץ קולטים, מסכות הומניטריזם, ילדי פליטים מן החזית המזרחית. וכך מגיע לבית קורב יתומה בשם חנה, שנשלפה ממחנה ריכוז, כדי להיות בת לווייה לנכד המישפחה, אנדרס. החלק השני של הסיפור מתרחש כ-40 שנה לאחר מכן, כאשר אותה חנה, החוזרת

קאתרינה טאלבק בתפקיד קלייר קורב בגחלים של הבימאי תומאס קרפר הבורגנות המתחסרת